

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 63 (3)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Izdan 1. Februara 1931.

PATENTNI SPIS BR. 7657

Heinrich Seeleke, Bremen, Nemačka.

Kočnica za prikolica.

Prijava od 28. decembra 1928.

Važi od 1. marta 1930.

Poznate su kočnice za prikolica, kod kojih je prednji deo rude (rukunice) prikolica raspoređen pomerljivo prema zadnjem delu rude i gde se pri nailazu prikolica na vučna kola pokreće jedna poluga, koja pomoću vučnog člana ili kočione poluge dejstvuje na kočione organe. Takav raspored upotrebljiv je uspešno samo kod ruda, koje se sastoje iz jedne šipke ali ne i kod viljuškaste, inače vrlo podesne rude.

Kad se kod takvog rasporeda sa polugom postavljenom na rudi u vidu šipke ta poluga ručno — od strane terača kola — treba da okrene na vučnim kolima, da bi se izvelo kočenje bez naletanja prikolica na vučna kola, onda ne sme jedan deo rude biti u krutoj vezi sa drugim, već (nevezano) dejstvovati na isti, što pak uslovljava niz nezgoda. Osim toga mora se vučno uže za pogon kočnih poluga zaobilazno sprovesti, te je bez komplikovanog rasporeda poluga nemoguće proizvesti pomoću vučnog užeta za kočione organe potrebnu vučnu silu u kočionim polugama.

Kod poznatih rasporeda ne postoji zatim nikakva sigurnost da će pri odvojenju prikolici od vučnih kola za vreme vožnje uz brdo, kočnica prikolica biti stavljena u rad i držanja u položaju kočenja.

Pronalazak otklanja te nezgode, time što se poluga koja dejstvuje na kočione poluge pravi u vidu viljuške, te dopušta na taj način primenu naročite povoljne viljuškaste rude. Viljuškastim rasporedom ove poluge moguće je potom da se na prost način

na tu polugu postavi jedna grupa poluga, koja omogućava otpuštanje kočnice i bez okretanja prve poluge, dakle bez naletanja prikolica na vučna kola. Raspored viljuškaste poluge za kočione organe dopušta dalje efikasno i sigurno ležanje iste, tako da se na nju može istovremeno postaviti usponski podupirač, koji stavlja u rad polugu za kočione organe pri vraćanju prikolica.

Pronalazak je u priloženom nacrtu pokazan kao primer i predstavlja:

Sl. 1 šematički bočni izgled prikolice po pronalasku,

Sl. 2 izgled odozgo na detalj iz sl. 1 u većoj srazmeri,

Sl. 3 je bočni izgled prednjeg dela prikolica po pronalasku u jednom drugom obliku izvođenja,

Sl. 4 je bočni izgled detalja iz sl. 3 u većoj srazmeri i sa manjom izmenom.

U sl. 1 označava 1 prikolica sa tačkama 2 i 3. 4 i 5 pokazuju kočione organe (nacrtani kao trakaste kočnice). 6 je obrtni okvir prikolica, 7 viljuškasta ruda.

Po pronalasku je kao veza između rude 7 i kočionih organa 4 i 5 predviđena poluga 8. Ista je u tačkama 9 na okviru člankasto vezana i krajem, u tačkama 10, vezana sa rudom 7. Drugi kraj 11 viljuškaste poluge je preko vučnog člana 12 vezan sa kočionim organom 5, a vučnim članom 13 sa drugim kočionim organom 4, pri čemu je ovaj vučni član proveden kroz šuplji rukavac 14 obrtnog okvira.

Viljuškasti oblik poluge 8 omogućava da se ova poluga postavi vrlo sigurno i efikasno na dva, jedno od drugog udaljena mesta obrtnog okvira i da se pri vožnji na krivini pojavljene bočne sile, prenose sa rude na obrtni okvir.

Kod oblika izvođenja po sl. 3 je uz polugu 8, a na njenom donjem kraju 11, priključena druga poluga 15. Na tu polugu postavljen je vučni deo 16, koji neposredno ili uz pripomoć kompenzacione poluge 17 dejstvuje na kočione poluge (vučne članove 12 i 13). Kočioni organi su u ovoj slici samo šematički pokazani kod 5. Na slobodnom kraju poluge 15 postavljeno je vučno uže 18 koje ide ka upravljačevom mestu vučnih kola ili ka predhodnim prikolicama. Vučenjem ovog užeta može se poluga 15 krenuti u pravcu strelice A, tako da kočioni organi prikolica dolaze u kočioni položaj, a da se poluga 8 ne pomera, dakle da prikolica ne naležu na vučna kola, prema tome uvek je moguće kočenje prikolica sa vučnih kola (remorkera). Vučno uže 18 se utvrđuje za vučna kola ili prednja prikolica tako da se pri odvajanju prikolica od vučnih kola ili prednjih prikolica poluga 15 kreće tako isto u pravcu strelice A. U sl. 4 poluga 15 pokazana je u spuštenom položaju. Da bi se ta poluga održala u spuštenom položaju predviđena je zapiruća na pr. zupčasti sektor 19 i jedna pomerljiva, sa oprugom kooperišuća zapinjača 20. Da bi se poluga oslobodila ove veze i opet vratila u svoj normalni položaj po sl. 3, predviđena je drška 21, koja ili kao u sl. 3 ide na gore, ili je, kako je pokazano kod 22, naročito velika i jako načinjena i poglavito stoji normalno prema poluzi 15.

Da bi se u slučaju odvajanja prikolica od vučnih kola ili od prednjih prikolica za vreme vožnje uz brdo izvelo sigurno kočenje, predviđen je ovaj raspored:

Za donji kraj poluge 8 kod 11 utvrđen je usponski podupirač 23, koji se obično drži u neaktivnom položaju pomoću užeta 24, koje ide ka vučnim kolima ili prednjim prikolicama, kao što je pokazano u sl. 3. Ovo uže je za vučna kola odnos. prednja prikolica utvrđeno tako, da se kad se otkinu prikolica razdvoji veza između užeta

i vučnih kola odnosno prednjih prikolica, usled čega usponski podupirač pada dole i ulazi u zemlju, kao što je pokazano kod 23'.

Kad se počnu otkinuta prikolica da se vraćaju, usponski podupirač dejstvuje na donji kraj poluge 8, i pomera ovu u pravcu strelice B, tako da u svakom slučaju stupaju kočnice u rad i ostaju u položaju kočenja.

Na donjem kraju viljuškaste poluge predviđena je rupica 25 za utvrđivanje lanca ili tome slično. Ovaj lanac služi za to, da se za vožnju u nazad donji kraj viljuškaste poluge 8 izuzetno i za kratko vreme veže za kakav čvrsti deo prednjih točkova, na pr. za njihovu osovinu, i na taj način omogućiti vožnja u nazad vučnih kola zajedno za prikolicama, a da se pri tom viljuškasta poluga 8 ne pomera i ne dejstvuje na kočnicu.

Patentni zahtevi:

1. Kočnica za prikolica sa dvokrakom polugom, koja leži na obrtnom okviru prikolicе a za koju su vezane ruda i kočione poluge, naznačena time, što je ta poluga (8) načinjena u vidu viljuške.

2. Kočnica po zahtevu 1, naznačena time, što je uz viljuškastu polugu (8) vezana poluga (15) koja čini spoj sa kočionim polugama i pomoću vučnog užeta (12) koje ide ka vučnim kolima odnosno prednjim prikolicama, uvek omogućava stavljanje u rad kočnice i istu pri odvajanju prikolica dovodi u položaj kočenja.

3. Kočnica po zahtevu 1 i 2, naznačena time, što su predviđena sredstva za učvršćivanje (19 do 22) pomoću kojih se sa viljuškastom polugom (8) spojena poluga (15) može utvrditi prema prvom.

4. Kočnica po zahtevu 1, naznačena time, što je na donjem kraju poluge (8) utvrđen usponski podupirač (23) koji se obično drži u neaktivnom položaju pomoću užeta (24) vezanog za vučna kola odnosno prednja prikolica, a pri oskidanju pak prikolica, za vreme vožnje uz brdo, usled kidanja užeta (24) dolazi u hvatni položaj i pomeranjem poluge (8) stavlja u rad kočnice prikolica.

